

Luukkaantori 7 LH 1
53300 LAPPEENRANTA

KIRJELMÄ

27.3.2026

Luumäen vanhus- ja vammaisneuvosto
kunta@luumaki.fi

ASIA: MERKITYKSELLINEN OMAISHOITO JA KUNTAPALVELUT

Luumäen lukuja

Tiesittekö, että Luumäellä on omaishoidon tuen sopimuksia vuositasolla n. 60, säännöllisen kotihoidon asiakkaita n. 150 ja Kelan vammaistuen saajia n. 220? Karkean arvion mukaan omaisestaan tai läheisestään hoivavastuuta ottavia on yli 400. (Sotkanet, Kela, THL:n Avohilmo-rekisteri, Omaishoitajaliitto)

Merkityksellinen omaishoito ja kuntapalvelujen nykytila

Omaishoidon merkityksellisyys on vuoden 2026 teemana omaishoitoyhteisössä. ”Kun omaishoitaja toimii läheisensä tukena, hän tekee korvaamatonta työtä. Kyse on ihmisarvosta, hyvästä elämästä ja siitä, että jokainen ansaitsee tulla hoidetuksi hyvin. Läheis- ja omaishoitajat ovat yhteiskunnan sydän – hiljainen, mutta välttämätön voima, joka pitää huolta meistä itse kustakin silloin, kun olemme haavoittuvimmillamme.” (Omaishoitajaliiton toiminnanjohtaja Sari Tervonen)

Omaishoitajalla on useita rooleja ja tämän kirjelmän ytimenä on omaishoitaja kuntalaisena.

Etelä-Karjalan Omaishoitajat ry:n OmaisOiva-toiminnan ryhmätapaamisissa (ei edellyttä omaishoidon sopimusta tai yhdistyksen jäsenyyttä) on kevään 2026 aikana keskusteltu oman kunnan vahvuuksista ja heikkouksista, koottu ne listaksi ja päätetty toimittaa jokaisen kunnan vanhus- ja vammaisneuvostoihin tiedoksi ja viestinä kuntapalvelujen nykytilasta ja toiveista. Omaistoiminnan ohjaajamme kirjasi seuraavia asioita Luumäen ryhmässä:

Myönteisiä huomioita:

- Sivistystoimen palvelut toimivat hyvin.
- Kunta ja seurakunta järjestävät yhteistyössä tapahtumia.
- Kirjastot ovat hyvä asia Taavetissa ja Jurvalassa.
- Kunnalla on ikääntyville hyviä maksuttomia ohjattuja kuntosalivuoroja Mäntykodissa.
- Uintimahdollisuus on edullinen.
- Tiet on aurattu ja hiekoitettu hyvin.
- Tori on hieno ja toimiva ja siellä on hyvä kahvila.
- Kunta huomioi vapaaehtoistoiminnan hyvin, esimerkiksi tarjoamalla ruokailua.
- Taitokeskus on hyvä.
- Kunnassa on hyvät opastetaulut kirjastoon ja kauppoihin.

Toiveita/kehittävää:

- Kuntaan toivotaan Kelan palveluja.
- Luumäen lehdessä voisi olla enemmän ilmoituksia paikallisista tapahtumista, ei vain Etelä-Saimaassa.
- Aiemmin R-kioskilla oli muuttoilmoituslomakkeita – voisiko niitä saada kirjastoon sekä neuvontaa niiden täyttämiseen.
- Hyviksen kulma on hyvä paikka tavata – sinne voisi saada kellon.
- Kunta voisi huomioida omaishoitoperheitä enemmän esimerkiksi kuljetusavulla, pihatöiden avulla tai kulttuuri- ja liikuntasetelillä.- Kesähoitopaikat/ kerho/iltapäivätoimintaa lapsille kesällä

Omaishoitajuudesta

”Omaishoitaja on henkilö, joka pitää huolta perheenjäsenestään tai muusta läheisestään, joka sairauden, vamman tai muun erityisen hoivan tarpeen vuoksi ei selviydy arjestaan omatoimisesti. Omaishoitoon liittyy aina sairauden tai vamman mukanaan tuoma elämänmuutos. Hoitosuhde voi kehittyä hitaasti hoidettavan läheisen avuntarpeen lisääntymisen seurauksena tai äkillisesti sairauskohtauksen, onnettomuuden tai erityistä hoivaa tarvitsevan lapsen syntymän myötä.”

Suomessa 80 prosenttia hoivasta on omaisten ja läheisten vastuulla. Omaishoito koskettaa lähes jokaista suomalaista jossain vaiheessa elämää hoitajana tai hoidettavana. Hoivan kokonaisuudessa omaishoito on keskeinen osa, jota ilman julkinen sosiaali- ja terveydenhuolto kuormittuisi kestävästi. Omaishoito on yksi hoivan ratkaisu muiden joukossa. Omaishoito ei sovi kaikille ja on vapaaehtoista, mutta usein inhimillinen ja lähes aina taloudellinen ratkaisu. Omaishoidon yhteiskunnalle tuottaman säästön on arvioitu olevan miljardeja euroja vuodessa.

Omaishoitajista suurin osa on ikääntyneitä, mutta kasvavissa määrin hoivavastuu koskettaa myös työikäisiä. Lisäksi ikätasoon sopimatonta hoivavastuuta voi olla myös lapsilla ja nuorilla.

Taustaa

Etelä-Karjalan Omaishoitajat ry on v. 2002 (alun perin v. 1992 Joutsenossa) perustettu omaishoitajien edunvalvonta- ja tukijärjestö, jonka toiminta-alueeseen kuuluvat Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari. Perusyhdistystoiminnan lisäksi yhdistys toimii STM:n rahoittaman OmaisOiva –toiminnan kautta päämääränä omaishoitoperheiden jaksamisen tukeminen lähialuetoimintana.

Etelä-Karjalan Omaishoitajat ry kannustaa kuntia kiinnittämään huomiota omaishoitoperheiden hyvinvointiin ja panostamaan erityistä tukea tarvitsevien perheiden kuntapalveluihin riittävästi, jotta yhä useampi pystyy auttamaan ja ottamaan huolenpitovastuuta. On hyvä muistaa, että omaishoitajien tukeminen vähentää paineita raskaampiin palveluihin. Omaishoitajan jaksaminen ja hyvinvointi ovat ehdottomia edellytyksiä sille, että hoidettavaa voidaan hoitaa kotona omassa kunnassa mahdollisimman pitkään, eikä tarvitse turvautua laitoshiitoon. Kyseessä on koko omaishoitoperheen elämänlaadun kannalta merkittävä asia ja yhdistyksessä koetaan, että Etelä-Karjalan alueen omaishoitajille on annettava heille kuuluva arvo ja palvelut laadusta tinkimättä.

Kiitos kun huomioitte! Ja lämpimästi tervetuloa kesätorikiertueelle elokuussa 2026!

Lappeenrannassa 27.3.2026

Merja Paatos
puheenjohtaja
p. 0400 410 317
merjapaatos@gmail.com

Sikketiina Rönty
toiminnanjohtaja
p. 040 739 1234
sikketiina.ronty@ekomaishoitajat.fi

Erja Koskimäki
omaistoiminnan ohjaaja
p. 040 842 4440
erja.koskimaki@ekomaishoitajat.fi

♥♥♥
**Yhdessä
enemmän!**